

REGERINGSKANSLIET

REGELRÅDET

Remiss

Ink 2014 -12- 09

2014-12-05

Fi2014/2420

Nr 2008:05/2014/456
Dnr:.....

Finansdepartementet

Finansmarknadsavdelningen

Hanna Wetter

Telefon 08-405 41 47

e-post hanna.wetter@regeringskansliet.se

Promemoria med utdrag ur utkast till lagrådsremiss Införande av vissa internationella standarder i penningtvättslagen (kompletterande remissförande)

Remissinstanser:

1. Fastighetsmäklarinspektionen
2. Regelrådet
3. Fastighetsmäklarförbundet
4. Mäklarsamfundet

Promemorian Införande av vissa internationella standarder i penningtvättslagen har remitterats. Departementet vill nu, inom ramen för ett kompletterande remissförfarande, ha synpunkter på förslagen i avsnitt 5.6.3 med därtill hörande lagtext och författningskommentar samt på förslagets konsekvenser i avsnitt 7 i den bilagda promemorian. Redan framförda synpunkter på förslagen i promemorian Införande av vissa internationella standarder i penningtvättslagen behöver inte upprepas. Det kan noteras att förslagen även är föremål för beredning inom Regeringskansliet.

Remissvaren ska ha kommit in till Finansdepartementet senast den 17 december 2014. Vi beklagar den korta svarstiden.

Svaren bör lämnas både på papper och via e-post (gärna i wordformat). E-post skickas till fi.registrator@regeringskansliet.se. Ange diarie-nummer Fi2014/2420 och remissinstansens namn i rubriken på e-postmeddelandet.

Myndigheter under regeringen är skyldiga att svara på remissen. En myndighet avgör dock på eget ansvar om den har några synpunkter att redovisa i ett svar. Om myndigheten inte har några synpunkter, räcker det att svaret ger besked om detta.

För andra remissinstanser innebär remissen en inbjudan att lämna synpunkter.

Råd om hur remissyttranden utformas finns i Statsrådsberedningens promemoria *Svara på remiss – hur och varför* (SB PM 2003:2). Den kan laddas ner från Regeringskansliets webbplats www.regeringen.se.

Göran Haag
Rättschef

Kopia till:
Riksdagens utredningstjänst
Finansutskottet
Registrator, Finansdepartementet

Promemoria med utdrag ur utkast till lagrådsremiss

Införande av vissa internationella standarder i penningtvättslagen

[]

Lagrådsremissens huvudsakliga innehåll

I lagrådsremissen föreslås vissa ändringar i lagen (2009:62) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism. Ändringarna föreslås i syfte att anpassa det svenska regelverket till internationella standarder och därigenom stärka och effektivisera det svenska systemet för bekämpning av penningtvätt och finansiering av terrorism.

Sverige är medlem i Financial Action Task Force (Fatf). Fatf tar fram internationella standarder för bekämpning av penningtvätt, finansiering av terrorism och finansiering av spridning av massförstörelsevapen. År 2012 antog Fatf 40 reviderade standarder. Enligt dessa ska länder bl.a. identifiera, utvärdera och förstå sina risker för penningtvätt och finansiering av terrorism. En sådan nationell riskbedömning har gjorts i Sverige.

Mot bakgrund av att de internationella standarderna har reviderats och med beaktande av den nationella riskbedömningen föreslås bl.a. att verksamhetsutövare ska göra en bedömning av riskerna för penningtvätt och finansiering av terrorism i verksamheten. Det föreslås också att begreppet person i politiskt utsatt ställning utvidgas. Dessutom föreslås vissa ändringar av de bestämmelser som reglerar den tillsyn som bedrivs av länsstyrelserna.

Lagändringarna föreslås träda i kraft den 1 maj 2015.

Innehållsförteckning

1	Beslut	3
2	Förslag till lag om ändring i lagen (2009:62) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism	4
3	Ärendet och dess beredning	6
4	Bakgrund.....	6
4.1	[].....	6
4.2	[].....	6
5	Överväganden och förslag	6
5.1	[].....	6
5.1.1	[]	6
5.1.2	[]	6
5.1.3	[]	6
5.1.4	[]	6
5.1.5	[]	6
5.1.6	[]	6
5.2	[].....	6
5.3	[].....	6
5.4	[].....	6
5.5	[].....	6
5.5.1	[]	6
5.5.2	[]	6
5.6	Riskbedömning.....	7
5.6.1	Inledning.....	7
5.6.2	Nationell riskbedömning och strategi.....	7
5.6.3	Verksamhetsutövare ska göra en riskbedömning	8
5.7	[].....	11
5.7.1	[]	11
5.7.2	[]	11
5.7.3	[]	11
5.7.4	[]	11
6	Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser	11
7	Förslagets konsekvenser	11
8	Författningskommentar	13

1 Beslut

[]

2 Förslag till lag om ändring i lagen (2009:62) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism

Härigenom föreskrivs i fråga om lagen (2009:62) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism

[]

dels att [] 5 kap. 1 §[...] samt rubriken till 5 kap. och rubriken närmast före 5 kap. 1 § ska ha följande lydelse,

[]

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

[]

5 kap. Riskbaserade rutiner, utbildning och skydd av anställda samt förbud mot förbindelser med brevlådebanks

5 kap. Riskbedömning, riskbaserade rutiner, utbildning och skydd av anställda samt förbud mot förbindelser med brevlådebanks

Riskbaserade rutiner och utbildning

Riskbedömning, riskbaserade rutiner och utbildning

1 §

Verksamhetsutövare ska kartlägga och bedöma riskerna för penningtvätt och finansiering av terrorism i verksamheten. Riskbedömningen ska dokumenteras och hållas uppdaterad.

Verksamhetsutövare ska ha riskbaserade rutiner för att förhindra att verksamheten utnyttjas för penningtvätt eller finansiering av terrorism och ska svara för att de anställda fortlöpande får den information och den utbildning som behövs. Om en fysisk person som omfattas av 1 kap. 2 §, driver sin verksamhet som anställd hos en juridisk person, ska *skyldigheten* att upprätthålla rutiner gälla den juridiska personen.

Verksamhetsutövare ska ha riskbaserade rutiner för att förhindra att verksamheten utnyttjas för penningtvätt eller finansiering av terrorism och ska svara för att de anställda fortlöpande får den information och den utbildning som behövs.

Om en fysisk person som omfattas av 1 kap. 2 §, driver sin verksamhet som anställd hos en juridisk person, ska *skyldigheterna att göra en riskbedömning och att*

upprätthålla *riskbaserade* rutiner
gälla den juridiska personen. När
det gäller verksamhet som avses i
1 kap. 2 § 8 ska skyldigheterna
även gälla den fysiska personen.

[]

[]

3 Ärendet och dess beredning

[]

4 Bakgrund

4.1 []

4.2 []

5 Överväganden och förslag

5.1 []

5.1.1 []

5.1.2 []

5.1.3 []

5.1.4 []

5.1.5 []

5.1.6 []

5.2 []

5.3 []

5.4 []

5.5 []

5.5.1 []

5.5.2 []

5.6 Riskbedömning

5.6.1 Inledning

Verksamhetsutövare ska enligt 2 kap. 1 § penningtvättslagen ha ett riskbaserat förhållningssätt när de vidtar åtgärder för att uppnå kundkännedom (se också prop. 2008/09:70 s. 69). Av 5 kap. 1 § följer att de ska ha riskbaserade rutiner för att förhindra att verksamheten utnyttjas för penningtvätt eller finansiering av terrorism.

De internationella standarderna utgår tydligare än tidigare från det riskbaserade förhållningssättet. Såväl länder som verksamhetsutövare ska ha ett riskbaserat förhållningssätt vid bekämpning av penningtvätt och finansiering av terrorism. Detta gäller även inom tillsynen.

Ett riskbaserat förhållningssätt förutsätter att det har gjorts en riskbedömning. Både länder och verksamhetsutövare har enligt de internationella standarderna en skyldighet att identifiera, analysera och förstå sina risker. Resurserna kan sedan fördelas utifrån och i enlighet med de risker som har framkommit vid riskbedömningen. Genom att rikta resurserna dit de bäst behövs skapas bättre förutsättningar att uppnå en effektiv bekämpning av penningtvätt och finansiering av terrorism. Effektivitet i systemet är centralt i de reviderade standarderna och något som Fatf särskilt beaktar vid utvärderingen av hur väl länder uppfyller de krav som följer av standarderna.

5.6.2 Nationell riskbedömning och strategi

Enligt de internationella standarderna (rekommendation 1) ska länder göra en nationell riskbedömning för att identifiera, utvärdera och förstå sina risker för penningtvätt och finansiering av terrorism. Varje land ska anta en strategi som är förenlig med slutsatserna i riskbedömningen.

Enligt standarderna ska en myndighet eller mekanism utses för att koordinera arbetet med att göra den nationella riskbedömningen. Regeringen beslutade den 29 november 2012 (dnr Fi2012/4457) att ge Bolagsverket, Brottsförebyggande rådet, Ekobrottsmyndigheten, Fastighetsmäklarinspektionen, Finansinspektionen, Kronofogdemyndigheten, Lotteriinspektionen, Länsstyrelsen i Stockholms län, Länsstyrelsen i Västra Götalands län, Länsstyrelsen i Skåne Län, Revisorsnämnden, Rikspolisstyrelsen, Skatteverket, Säkerhetspolisen, Tullverket och Åklagarmyndigheten i uppdrag att i samverkan ta fram en nationell riskbedömning avseende penningtvätt och finansiering av terrorism i Sverige. Finansinspektionen utsågs till samordnande myndighet. Utöver de 16 myndigheterna har Sveriges advokatsamfund deltagit i arbetet med att ta fram en nationell riskbedömning. I augusti 2013 lämnades rapporten Penningtvätt, en nationell riskbedömning till regeringen och i mars 2014 lämnades rapporten Finansiering av terrorism, en nationell riskbedömning.

I rapporten på området för penningtvätt anges att penningtvätt i Sverige sannolikt är omfattande och omsätter mångmiljardbelopp. I rapporten identifieras risker relaterade till bl.a. kontantintensiva företag, valutaväxlingsföretag och in- och utförsel av kontanter. Riskanalysen

identifierar också ett antal särskilt svårbedömda områden där lite är känt om hotbilden, men som kan ha stor betydelse för riskläget. Bland dessa nämns penningtvätsaktiviteter relaterade till fastighetsbranschen och handelsbaserade upplägg. Även nya betalningsmetoder framhålls som ett högriskområde. I rapporten konstateras också att länsstyrelserna, på grund av lagtekniska hinder, saknar effektiva verktyg för att ingripa mot verksamhet som drivs olovligen.

I rapporten på området för finansiering av terrorism anges att finansiering av terrorism sannolikt förekommer i Sverige. I rapporten identifieras fem högriskområden; självfinansiering med legala intäkter, insamlingsverksamhet för vidarebefordran till utlandet, penningöverföringar med begränsad spårbarhet, kontantsmuggling och annan utförsel samt remitteringar och bistånd till områden som kontrolleras av terroristgrupper.

Regeringens nationella strategi för arbetet med bekämpning av penningtvätt och finansiering av terrorism har som övergripande mål att skapa en regim som på ett effektivt och ändamålsenligt sätt kan ta om hand de hot av systemhotande karaktär som Sverige möter på området. För att åstadkomma detta krävs bl.a. en förstärkt, tydligare och mer målinriktad samverkan mellan brottsbekämpande, administrativa och andra myndigheter som är involverade i bekämpningen av penningtvätt och finansiering av terrorism. Till följd av den systemhotande karaktären och kopplingen till den grova organiserade brottsligheten bör samverkan även etableras med de myndigheter som är involverade i satsningen mot grov organiserad brottslighet, men som i dag inte är särskilt utpekade som myndigheter involverade i bekämpningen av penningtvätt och finansiering av terrorism. Det är viktigt att penningtvättens roll och nära koppling till den organiserade brottsligheten tydliggörs och att kunskapen om detta sprids på ett ändamålsenligt sätt. Detta kräver ett omfattande och kontinuerligt nationellt och internationellt arbete som syftar till att förstå och identifiera de hot som finns och att förmedla denna kunskap inom hela regimen. Två viktiga verktyg i detta arbete är samverkan och kunskap.

5.6.3 Verksamhetsutövare ska göra en riskbedömning

Regeringens förslag: Verksamhetsutövare ska kartlägga och bedöma riskerna för penningtvätt och finansiering av terrorism i verksamheten. Bedömningen ska dokumenteras och hållas uppdaterad.

I de fall en fysisk person driver sin verksamhet som anställd hos en juridisk person, ska skyldigheten att göra en riskbedömning gälla den juridiska personen. När det gäller verksamhet som fastighetsmäklare med fullständig registrering enligt fastighetsmäklarlagen ska skyldigheten att göra en riskbedömning och att upprätthålla riskbaserade rutiner gälla även den fysiska personen.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om riskbedömningen.

Promemorians förslag överensstämmer delvis med regeringens förslag.

Remissinstanserna: De flesta remissinstanserna tillstyrker promemorians förslag eller har inget att invända mot det. *Fastighetsmäklarinspektionen* framhåller att den inte utövar tillsyn över fastighetsmäklarföretagen, varför riskbaserade rutiner sällan kan granskas av inspektionen. Inspektionen anser det vara olyckligt att bestämmelsen om riskbedömningen enbart föreslås gälla juridiska personer liksom att skyldigheten att ha riskbaserade rutiner fortsatt kommer att gälla juridiska personer. Tillsynen över denna viktiga del av penningtvättslagstiftningen kommer, enligt inspektionen, inte kunna genomföras avseende fastighetsmäklarna. []

Skälen för regeringens förslag: Av de internationella standarderna (rekommendation 1) följer att de verksamhetsutövare som omfattas av penningtvättslagens regler ska identifiera och analysera riskerna i sin verksamhet. Utifrån riskbedömningen ska de vidta åtgärder för att på ett effektivt sätt minska riskerna för att verksamheten utnyttjas för penningtvätt och finansiering av terrorism.

Omfattningen av riskbedömningen bör anpassas efter karaktären på verksamheten och verksamhetens storlek. Riskbedömningen bör lämpligen utgå från den typ av kunder, produkter, tjänster och distributionskanaler som finns i verksamheten. Vid gränsöverskridande verksamhet bör även en riskbedömning göras av de länder som är i fråga. Även de risker som har framkommit vid den nationella riskbedömningen och som påverkar den enskilda verksamheten bör beaktas. Ett stort ansvar åligger den enskilde verksamhetsutövaren att förstå riskerna i verksamheten. De åtgärder som vidtas för att kartlägga och bedöma riskerna skiljer sig ofrånkomligen åt mellan olika branscher och i vissa fall även inom en viss bransch.

Redan i dag har verksamhetsutövare, enligt 5 kap. 1 § penningtvättslagen, en skyldighet att ha riskbaserade rutiner för att förhindra att verksamheten utnyttjas för penningtvätt eller finansiering av terrorism. Utformningen av de riskbaserade rutinerna bör utgå från riskbedömningen och det ska finnas rutiner för att effektivt hantera och minska de risker för penningtvätt och finansiering av terrorism som har identifierats vid riskbedömningen. Det är viktigt att rutinerna är förankrade i verksamheten och de bör därför godkännas av behörig beslutsfattare.

Riskbedömningen ska dokumenteras och hållas uppdaterad. Det innebär att riskbedömningen löpande måste anpassas till de förhållanden som påverkar risken för penningtvätt och finansiering av terrorism i verksamheten. Dokumentationen är också del av det underlag som respektive tillsynsmyndighet har för att förstå de beslut som fattas av verksamhetsutövare under deras tillsyn.

Av 5 kap. 1 § framgår att om en fysisk person som omfattas av 1 kap. 2 § driver sin verksamhet som anställd hos en juridisk person, ska skyldigheten att upprätthålla rutiner gälla den juridiska personen. Det bedöms inte finnas skäl för att i detta sammanhang göra åtskillnad mellan vad som gäller beträffande riskbaserade rutiner och själva riskbedömningen. På motsvarande sätt bör därför även skyldigheten att göra riskbedömningen åligga den juridiska personen i de fall en fysisk person

driver sin verksamhet som anställd hos en juridisk person. *Fastighetsmäklarinspektionen* framhåller att man inte utövar tillsyn över fastighetsmäklarföretagen, varför tillsynen över efterlevanden av dessa skyldigheter inte kommer vara möjlig att genomföra vad avser fastighetsmäklare.

Det är viktigt att det finns förutsättningar för en effektiv tillsyn. Detta gäller inte minst i fråga om den för verksamhetsutövare centrala skyldigheten att göra en riskbedömning. Den nuvarande ordningen innebär att det sätt på vilket en fastighetsmäklare med fullständig registrering väljer att driva sin verksamhet blir avgörande för tillsynen av de nu aktuella skyldigheterna enligt penningtvättslagen. Det är endast när fastighetsmäklare driver sin verksamhet på annat sätt än som anställd som Fastighetsmäklarinspektionen kan sanktionera avsaknad av eller brister i de riskbaserade rutinerna. Detsamma gäller den i promemorian föreslagna skyldigheten att göra en riskbedömning. Vid en sammantagen bedömning finns det enligt regeringens mening skäl för att ändra den nuvarande ordningen.

Ett sätt att möjliggöra en effektiv tillsyn skulle kunna vara att ställa fastighetsmäklarföretag under tillsyn. En sådan åtgärd omfattar emellertid även aspekter utanför området för bekämpning av penningtvätt och finansiering av terrorism och kräver överväganden som inte ryms inom ramen för detta lagstiftningsärende. Enligt regeringens mening bör därför regleringen i stället utformas på det sättet att skyldigheterna läggs på den enskilda fastighetsmäklaren med fullständig registrering. Fastighetsmäklaren bör således alltid vara skyldig att göra riskbedömningen och att ha riskbaserade rutiner, dvs. även när denne driver verksamhet som anställd. Utgångspunkten är emellertid att det ofta är lämpligt att hantera riskbedömningen och rutinerna centralt inom ett företag. Enligt regeringens mening föreligger inte hinder mot en samlad ansats inom företaget på detta område. För att tydliggöra detta förhållande bör skyldigheten att upprätthålla rutiner dessutom, på samma sätt som i dag, åligga den juridiska personen. Detsamma bör gälla riskbedömningen. Det är dock alltid den enskilda fastighetsmäklaren som ytterst är ansvarig för riskbedömningen och rutinerna, oavsett hur åtgärderna har vidtagits inom företaget.

Riskbedömningen är av central betydelse på området för bekämpning av penningtvätt och finansiering av terrorism. Regleringen kring riskbedömningen bör ske på viss detaljnivå och det bedöms därför lämpligt att i förordning eller myndighetsföreskrifter ange hur kartläggningen och bedömningen av riskerna ska göras. Detta gäller även i fråga om hur den ska dokumenteras och hållas uppdaterad. Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer bör därför få meddela föreskrifter om riskbedömningen.

5.7 []

5.7.1 []

5.7.2 []

5.7.3 []

5.7.4 []

6 Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser

[]

7 Förslagets konsekvenser

[]

Konsekvenser för enskilda verksamhetsutövare

[]

För att verksamhetsutövare effektivt ska kunna bekämpa penningtvätt och finansiering av terrorism är det av central betydelse att de kan bedöma riskerna i sin verksamhet och vidta åtgärder som är anpassade efter dessa risker, dvs. ha ett riskbaserat förhållningssätt. Verksamhetsutövarna ges därigenom frihet att fördela sina resurser och fokusera sina åtgärder där det föreligger hög risk. En förutsättning för att kunna göra detta på ett adekvat sätt är dock att det finns goda rutiner på plats för kundkännedom och processer för löpande uppföljning av kundrelationer.

Förslaget som innebär att varje verksamhetsutövare ska vidta åtgärder för att identifiera, analysera och förstå sina risker kan förväntas medföra ytterligare analysarbete, något som särskilt för de mindre verksamhetsutövarna kan medföra ökade kostnader. Å andra sidan kan och bör ett riskbaserat förhållningssätt och bättre kunskap om relevanta risker möjliggöra en mer effektiv och ändamålsenlig fördelning av resurserna samt bättre utformade interna rutiner. Detta verkar sannolikt i en riktning som innebär att ökningen av kostnaderna totalt sett skulle kunna begränsas för verksamhetsutövarna eftersom det blir tydligare vad som bör prioriteras.

Förslaget om att skyldigheten att göra en riskbedömning och att upprätthålla riskbaserade rutiner ska gälla för fastighetsmäklare med fullständig registrering enligt fastighetsmäklarlagen (2011:666) innebär, i de fall de driver verksamhet som anställda, att en skyldighet som nu åligger den juridiska personen dessutom placeras på var och en av de enskilda fastighetsmäklarna. För att bedöma hur många aktörer som

berörs av förslaget, har information inhämtats från det fastighetsmäklarregister som finns hos Fastighetsmäklarinspektionen. Av registret framgår att antalet registrerade fastighetsmäklare med fullständig registrering uppgick till 6 720 personer per den 31 oktober 2014. Av registret framgår också att 6 449 av de registrerade fastighetsmäklarna har uppgett att de har en arbetsgivare (anställda av juridisk person). Med nuvarande reglering är det således endast övriga cirka 300 fastighetsmäklare som har en sanktionerad skyldighet att ha riskbaserade rutiner. Förslaget innebär sammanfattningsvis att jämfört med dagens cirka 300 fastighetsmäklare kommer – med dagens siffror – omkring 6 700 att ha en sanktionerad skyldighet att ha riskbaserade rutiner och att ha riskbaserade rutiner. Även om de fastighetsmäklare som driver verksamhet som anställda har möjlighet att samordna arbetet med riskbedömningen och rutinerna inom företaget på ett sätt som andra fastighetsmäklare inte har, innebär förslaget enligt regeringens mening vissa fördelar ur ett konkurrensrättligt perspektiv. Möjligheten att sanktionera skyldigheterna blir inte avhängig det sätt på vilket verksamheten drivs.

Av uppgifterna i registret framgår också att det finns 2 146 registrerade juridiska personer (företag) som har 1–199 anställda fastighetsmäklare med fullständig registrering. Merparten av företagen, 1 904 stycken eller ca 83 procent, har 1–4 anställda. 381 företag har 5–19 anställda. Endast 19 företag har 20 anställda eller fler.

Förslaget kan, i förhållande till vad som gäller i dag, innebära visst merarbete för den fastighetsmäklare som driver sin verksamhet som anställd och därigenom sannolikt ökade kostnader, inklusive administrativa sådana. Det är dock svårt att uppskatta hur mycket tid som kommer att behöva tas i anspråk och vilka kostnadsdrag det handlar om, liksom hur stora kostnaderna kan förväntas bli. Avgörande torde vara vilka rutiner som redan finns inom företaget samt möjligheterna till ett väl sammanhållet arbete inom företaget. Den omständigheten att de flesta företagen har förhållandevis få anställda bör i sig innebära att det i de allra flesta fall finns goda förutsättningar för en samordning inom företaget.

[]

Konsekvenser för myndigheter och självreglerande organ

Fastighetsmäklarinspektionen, Finansinspektionen, Lotteriinspektionen, Länsstyrelserna i Stockholms, Västra Götalands och Skåne län, Revisorsnämnden och Sveriges advokatsamfund utövar tillsyn över de verksamhetsutövare som faller inom respektive myndighets och Advokatsamfundets tillsynsområde. För verksamhetsutövare som ska följa penningtvättslagens bestämmelser innebär förslagen en viss ökning av de skyldigheter som åligger dessa. Förslagen innebär följaktligen ett utökat tillsynsområde för de myndigheter och självreglerande organ som utövar tillsyn över efterlevnaden av penningtvättslagen och de föreskrifter som har meddelats med stöd av lagen. Detta bedöms dock kunna rymmas inom befintliga tillsynsrutiner och de eventuella kostnader som detta kan medföra bedöms vara begränsade.

I fråga om Fastighetsmäklarinspektionen innebär förslagen bl.a. att såväl den enskilda fastighetsmäklaren som den juridiska personen i de fall den fysiska personen driver sin verksamhet som anställd, är skyldiga att göra en riskbedömning och att upprätthålla riskbaserade rutiner. Som redogjorts för uppgick antalet registrerade fastighetsmäklare med fullständig registrering till 6 720 personer per den 31 oktober 2014. Detta kan jämföras med de cirka 300 enskilda fastighetsmäklare som i dag står under inspektionens tillsyn när det gäller de riskbaserade rutinerna. Liksom övriga förslag bedöms tillsynen i dessa avseenden emellertid kunna integreras inom de befintliga tillsynsrutinerna. De kostnader som förslagen i denna del kan innebära bedöms också kunna rymmas inom befintliga anslagsramar.

[]

8 Författningskommentar

[]

5 kap. Riskbaserade rutiner, utbildning och skydd av anställda samt förbud mot förbindelser med brevlådebanker

1 §

Paragrafen innehåller en skyldighet för verksamhetsutövare att ha riskbaserade rutiner för att förhindra att verksamheten utnyttjas för penningtvätt eller finansiering av terrorism och en skyldighet att se till att de anställda fortlöpande får den information och den utbildning som behövs.

I *första stycket*, som är nytt, anges att verksamhetsutövare ska kartlägga och bedöma riskerna för penningtvätt och finansiering av terrorism i verksamheten. Bedömningen ska dokumenteras och hållas uppdaterad.

Den riskbedömning som en verksamhetsutövare måste göra är grundläggande vid utformningen av de riskbaserade rutinerna. Av det nuvarande andra stycket framgår att skyldigheten att upprätthålla rutiner åligger den juridiska personen i de fall en fysisk person driver sin verksamhet som anställd hos en juridisk person. På samma sätt åligger skyldigheten att göra en riskbedömning den juridiska personen. Dessa bestämmelser förs i ett nytt *tredje stycke*. En fastighetsmäklare med fullständig registrering enligt fastighetsmäklarlagen (2011:666) är dock alltid skyldig att vidta de aktuella åtgärderna, oavsett om denne driver verksamhet som anställd eller på annat sätt. I de fall en fastighetsmäklare med fullständig registrering driver verksamhet som anställd, åligger skyldigheten således såväl den juridiska personen som den enskilda fastighetsmäklaren. En ändring med den innebörden införs i tredje stycket.

Övervägandena finns i avsnitt 5.6.3.

[]

